

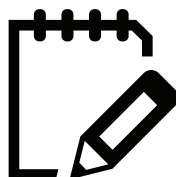

УНІВЕРСИТЕТ імені АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ

С.П. Кожушко
М.Р. Кабанова
С.Д. Сторожук

Олімпіада як ключова ланка у системі навчання англійської мови

Навчально-методичний посібник

Дніпро
2017

УНІВЕРСИТЕТ імені АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ

С.П. Кожушко
М.Р. Кабанова
С.Д. Сторожук

ОЛІМПАДА ЯК КЛЮЧОВА ЛАНКА У СИСТЕМІ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Навчально-методичний посібник

За загальною редакцією доктора педагогічних наук, професора
Н.П. Волкової

Дніпро
2017

УДК 811.111:340
К 12

Рекомендовано вченою радою
Університету імені Альфреда Нобеля
(протокол № 4 від 27 червня 2017 р.)

Рецензенти:

А.І. Анісімова, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської філології Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара;

В.В. Зірка, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри англійської філології та перекладу Університету імені Альфреда Нобеля.

Кожушко С.П.

К 12 Олімпіада як ключова ланка у системі навчання англійської мови: навчально-методичний посібник / С.П. Кожушко, М.Р. Кабанова, С.Д. Сторожук; за заг. ред. Н.П. Волкової. – Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2017. – 40 с.

ISBN 978-966-434-391-3

Навчально-методичний посібник призначено для вчителів середніх шкіл, викладачів вищих навчальних закладів, школярів та студентів, а також всіх бажаючих підвищити рівень володіння англійською мовою. Посібник містить завдання, що можуть бути використані під час проведення олімпіади з англійської мови.

УДК 811.111:340

ISBN 978-966-434-391-3

© С.П. Кожушко, М.Р. Кабанова,
С.Д. Сторожук, 2017

© Університет імені Альфреда Нобеля,
оформлення, 2017

ЗМІСТ

I. Вступ.....	4
II. Завдання з граматики англійської мови	6
III. Рекомендації до написання есе	22
IV. Рекомендації до виконання завдань з читання.....	28
V. Зразок тесту	35
VI. Література.....	39

I. Вступ

Рівень оволодіння англійською мовою на певному етапі її вивчення визначається якістю набутих знань. У перевірці цієї якості, як підтверджує досвід, неабияк допомагає участь учнів і студентів у різного роду олімпіадах з іноземної мови. Користь від проведення різних видів олімпіад у процесі навчання англійської мови визнається усіма спеціалістами в галузі методики викладання іноземних мов. Більш того, олімпіада вже перетворилась у важливу ключову ланку в навчанні англійської мови як у середній, так і у вищій школі. Введення ЗНО та ДПА в Україні продемонструвало потребу в ще більшій кількості поточного та проміжного контролю в процесі навчання англійської мови. Викладачі вишів отримують можливість саме через організацію олімпіад здійснити незалежний контроль рівня володіння англійською мовою учнів і звичайних шкіл, і шкіл з поглибленим вивченням англійської мови. Саме участь в олімпіадах мотивує на успіх, постійне удосконалення знань та умінь, допомагає усвідомити потребу в незалежності (автономії) та сформувати готовність молодого людини до адаптації у житті, де панують різноманітні зв'язки – від контактів з найближчим оточенням до глобальних зв'язків. Майбутня конкурентоспроможність багато в чому залежить від впевненості у собі, своєму інтелекті, навіть вмінні бути готовим йти на певний ризик, мати цілеспрямованість, рішучість та відчуття комфортності у конкретному середовищі.

В епоху глобалізації міжкультурні контакти стають більш інтенсивними, а англійська мова виступає в них мовою міжнародного спілкування. Для молодого людини дуже важливо усвідомити, на якому рівні вона володіє англійською мовою. Так, Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти (2003 р.) допомагають зрозуміти особистий рівень володіння читанням, письмом з англійської мови.

В Україні проводяться різні види олімпіад: внутрішньошкільні, регіональні, всеукраїнські тощо.

Не є новим проведення так званих дистанційних олімпіад, однією з переваг яких є можливість для учнів віддалених районів отримати об'єктивну оцінку власних знань.

Ще одним різновидом олімпіад можна вважати інтернет-олімпіади, коли майбутній учасник на свою електронну адресу отримує завдання, виконує їх на комп'ютері та відправляє свої відповіді на перевірку також електронною поштою. Ми вважаємо таку процедуру і демократичною, і максимально прозорою.

І, нарешті, онлайн-олімпіади, які в Україні, можливо, ще не набули загального визнання, але є, безумовно, одними з найперспективніших.

Олімпіада з англійської мови, яка проводиться на кафедрі прикладної лінгвістики та методики навчання іноземних мов Університету імені Альфреда Нобеля, орієнтується на рівень *intermediate* (B2) – це рівень «незалежний користувач».

Критерії оцінки цього рівня знаходимо в Загальноєвропейських Рекомендаціях з мовної освіти:

Читання			Письмо		
Які типи текстів я розумію	Що я розумію	Умови та обмеження	Які типи текстів я пишу	Що я можу писати	Умови та обмеження
Фактичні тексти з лінійною структурою на теми, пов'язані зі сферою моїх інтересів. Повсякденні матеріали, наприклад, листи, брошури та короткі офіційні документи. Газетні статті з лінійною структурою на знайомі теми та описи подій. Чітко написані тексти з аргументацією. Особисті листи, де виражені почуття й побажання. Чітко написані інструкції з лінійною структурою до певного опанування	Розумію фактичне мовлення з лінійною структурою. Розумію чітко написану загальну аргументацію (але не обов'язково з усіма деталями). Розумію інструкції з лінійною структурою. Знаходжу загальну інформацію, яка мені потрібна в повсякденних матеріалах. Вилучаю спеціальну інформацію з одного великого тексту або кількох текстів різного обсягу	Здатність робити основні висновки/узагальнення та слідувати за аргументацією, обмежуючись текстами з лінійною структурою.	Можу писати довгі зрозумілі, зв'язні тексти.	Можу на письмі передати просту інформацію друзям, працівникам сервісу і т.д., необхідну в повсякденному житті. Можу послідовно викладати положення у зрозумілій манері. Можу повідомляти про новини, висловлювати думки на абстрактні теми або теми, пов'язані з культурою, наприклад, музикою і т.д. Можу досить детально описати враження, почуття та події	Набір текстів може бути зведений до більш знайомих та загальних, таких як опис речей та окремих дій; але тексти з аргументацією та порівнянням становлять трудність

Таким чином, ми очікуємо, що студент або учень, знання якого відповідають рівню B1, може розуміти основний зміст чіткого нормативного мовлення на теми близькі і часто вживані при навчанні, під час дозвілля тощо. Може вирішувати більшість питань під час перебування або подорожі до країни, мова якої вивчається. Може просто і зв'язано висловлюватися на знайомі теми або теми, що стосуються особистих інтересів. Може описати досвід, події, сподівання, мрії та амбіції; навести стислі пояснення і докази щодо точок зору та планів.

Участь в олімпіаді – це один з факторів впливу на успішне вивчення англійської мови, окрім індивідуальних особливостей студента або учня. Саме олімпіада може дати можливість працювати ефективніше.

II. Завдання з граматики англійської мови

1. Артикль (означений, неозначений, відсутність артикля)

Articles exercise

Complete the following sentences using appropriate articles. In some cases, no articles are needed.

1. man is mortal.
2. I am university student.
3. She goes to the temple in mornings.
4. Kira is best student in the class.
5. camel is the ship of the desert.
6. This book has won Booker prize.
7. Harishchandra was honest king.
8. I am fond of classical music.
9. I met boy in store.
10. Gold is precious metal.
11. She returned after hour.
12. There is institution for
blind in this city.
13. sun rises in the east.
14. He works at factory.
15. He is oldest member of the club.
16. I like to watch football.

Keys:

1. Man is mortal. (No article is needed.)
2. I am **a** university student.
3. She goes to temple in **the** mornings.
4. Kiran is **the** best student in the class.
5. **The** camel is the ship of the desert.
6. This book has won **the** Booker prize.
7. Harishchandra was **an** honest king.
8. I am fond of classical music. (No article is needed.)
9. I met **a** boy in the store.
10. Gold is **a** precious metal.
11. She returned after **an** hour.
12. There is **an** institution for **the** blind in this city.
13. **The** sun rises in the east.
14. He works at **a** factory.

15. He is **the** oldest member of the club.
16. I like to watch football. (No article is needed.)

2. Іменник (множина, відмінки, іменник у функції означення)

Exercise

Choose the best word to fit into each of the following sentences.

1. The men sharpened their _____ before throwing them at the targets.
a) knife; b) knives; c) knives.
2. Please eat the rest of your _____.
a) pease; b) peas; c) peies.
3. I'd like you to stop leaving your _____ on the floor.
a) socks; b) sockses; c) sox.
4. We saw a lot of _____ at the park.
a) deers; b) deerries; c) deer.
5. This recipe calls for a lot of _____.
a) tomatos; b) tomatoes; c) tomaties.

Keys:

1. C.
2. B.
3. A.
4. C.
5. B.

3. Числівник (кількісні, порядкові, дроби)

Exercise

Write the cardinal or ordinal numbers in word forms into the gaps.

1. Jane made (eight) exercise.
2. Robert's favorite number is (seventeen).
3. Jane's mother bought (twenty-eight) oranges.
4. My cousin has only (one) flat.
5. There are (three) ways to his house.
6. The (one and three) tests were easy.
7. Their (one) choice was the best.
8. Barbara needs (six) ingredients for her cake.

Keys:

1. Jane made the eighth exercise.
2. Robert`s favorite number is seventeen.
3. Jane`s mother bought twenty-eight oranges.
4. My cousin has only one flat.
5. There are three ways to his house.
6. The first and the third tests were easy.
7. Their first choice was the best.
8. Barbara needs six ingredients for her cake

4. Приёмник

Prepositions exercise

Fill in the blanks with appropriate prepositions. Choose your answers from the options given in the brackets.

1. This material is different that. (from / to / with)
2. You should explain this them. (to / at / with)
3. He has been absent Monday. (since / for / from)
4. I haven`t been to the theatre a long time. (since / for / from)
5. He goes school by car. (to / at / on)
6. This is a comfortable house to live (on / at / in)
7. They are called different names. (by / with / for)
8. We should not spend money luxuries. (for / on / with)
9. I gave him a chair to sit (on / at / in)
10. The new term begins June 1st. (on / in / from)
11. He poured the tea the mug. (into / on / in)
12. He said that he was very pleased my work. (with / on / at)

Keys:

1. This material is different **from** that.
2. You should explain this **to** them.
3. He has been absent **since** Monday.
4. I haven`t been to the theatre **for** a long time.
5. He goes **to** school by car.
6. This is a comfortable house to live **in**.
7. They are called **by** different names.

8. We should not spend money **on** luxuries.
9. I gave him a chair to sit **on**.
10. The new term begins **on** June 1st.
11. He poured the tea **into** the mug.
12. He said that he was very pleased **with** my work.

5. Сполучники і сполучні слова (сурядність та підрядність)

Conjunctions and relative pronouns exercise

Complete the following sentences using an appropriate conjunction.

1. somewhat pompous, he was an entertaining companion.
 - a) Although;
 - b) Though;
 - c) As.
2. He is a knave nor a fool.
 - a) either;
 - b) neither.
3. He sells mangoes oranges.
 - a) and;
 - b) but;
 - c) or.
4. there is life, there is hope.
 - a) While;
 - b) That.
5. He told me he would leave tomorrow.
 - a) that;
 - b) what.
6. cannot be cured must be endured.
 - a) That;
 - b) What;
 - c) Either could be used here.
7. We love him he is faithful.
 - a) because;
 - b) for;
 - c) Either could be used here.

8. We decided to set out it was late.

- a) though;
- b) although;
- c) Either could be used here.

9. The sheep the oxen are grazing.

- a) and;
- b) as well as;
- c) Either could be used here.

10. She is older she looks.

- a) than;
- b) then.

Keys:

1. **Though** somewhat pompous, he was an entertaining companion.
2. He is **neither** a knave nor a fool.
3. He sells mangoes **and** oranges.
4. **While** there is life, there is hope.
5. He told me **that** he would leave tomorrow.
6. **What** cannot be cured must be endured.
7. We love him **for/because** he is faithful.
8. We decided to set out **though/although** it was late.
9. The sheep **and / as well as** the oxen are grazing.
10. She is older **than** she looks.

6. Займенники (особові, присвійні, зворотні, вказівні, неозначені, заперечні, означальні). Функції займенника «one»

Personal pronouns exercise

Fill in the blanks with suitable pronouns.

1. John and Peter are brothers. I know very well and my father likes very much.
2. This book has many interesting pictures and stories. I like very much.
3. The woman gave sweets to the children, but did not thank

4. The teacher said, 'John, you're a naughty boy. don't obey
5. The boys were late so the teacher scolded
6. We have a good teacher. advised to work harder.
7. My father told my mother, 'I want to take these jewels and put in a box. When have done that come and see and will tell why don't want to keep in that box.

Keys:

1. John and Peter are brothers. I know **them** very well and my father likes **them** very much.
2. This book has many interesting pictures and stories. I like **it** very much.
3. The woman gave sweets to the children, but **they** did not thank **her**.
4. The teacher said, 'John, you're a naughty boy. **You** don't obey **me**.'
5. The boys were late so the teacher scolded **them**.
6. We have a good teacher. **He / she** advised **us** to work harder.
7. My father told my mother, 'I want **you** to take these jewels and put **them** in a box. When **you** have done that come and see **me** and **I** will tell **you** why **I** don't want **you** to keep **them** in that box.'

7. Прикметник (ступені порівняння). Функції прикметника в реченні

Adjectives exercise

Complete the following sentences using the appropriate form of the adjective given in the brackets.

1. He is than his neighbors. (rich)
2. The brides were much than the grooms. (young)
3. He is too to be taught. (intelligent)
4. He is than I thought him to be. (clever)
5. When the old woman became, she began to move about. (strong)
6. He is much now. (good)
7. The offer was too to be true. (good)
8. He fishes with success than I do. (great)
9. Shakespeare is the playwright in English. (great)
10. The pain was than he could bear. (much)

11. The thing of all was that his son was rude to him. (bad)
12. Jane was the player of the two. (good)

Keys:

1. He is **richer** than his neighbors.
2. The brides were much **younger** than the grooms.
3. He is too **intelligent** to be taught.
4. He is **cleverer** than I thought him to be.
5. When the old woman became **stronger**, she began to move about.
6. He is much **better** now.
7. The offer was too **good** to be true.
8. He fishes with **greater** success than I do.
9. Shakespeare is the **greatest** playwright in English.
10. The pain was **more** than he could bear.
11. The **worst** thing of all was that his son was rude to him.
12. Jane was the **better** player of the two.

8. Прислівники (часу, місця, частотності, ступеня, способу дії), ступені порівняння

Exercise

Complete the following sentences using the correct words from those given in brackets.

1. Our team played (good / well) last week.
2. We have not gathered (near / nearly) enough flowers.
3. The old woman was walking (slow / slowly) past.
4. Come to my office as (quick / quickly) as possible.
5. We had a (really / real) great time at the party.
6. Sophia won the first prize (easy / easily)

Keys:

1. Our team played **well** yesterday.
2. We have not gathered **nearly** enough flowers.
3. The old woman was walking **slowly** past.
4. Come to my office as **quickly** as possible.
5. We had a **really** great time at the party.
6. Sophia won the first prize **easily**.

9. Дієслово. Три форми дієслова. Правильні та неправильні дієслова

Verbs Exercise

Fill in the blanks with the past or past participle form of the verb given in the brackets.

1. The country is _____ by factions. (tear)
2. Once Sydney Smith was asked his name by a servant and found to his dismay that he had _____ his own name. (forget)
3. You couldn't have _____ a better day for a drive. (choose)
4. The old beggar was _____ by a mad dog. (bite)
5. He _____ the book on the table. (lay)
6. Walking through the jungle he _____ on a snake. (tread)
7. He _____ a hasty retreat on the arrival of a policeman.
(beat)
8. You must reap what you have _____ (sow)
9. His voice _____ as he spoke. (shake)
10. His path was not _____ with flowers but he persevered.
(strew)
11. The explorers were _____ to death. (freeze)
12. His voice _____ to a whisper. (sink)

Keys:

1. Torn.
2. Forgotten.
3. Chosen.
4. Bitten.
5. Laid.
6. Trod.
7. Beat.
8. Sown.
9. Shook.
10. Strewn.
11. Frozen.

10. Часова система дієслова в активному та пасивному стані (значення, формування)

Active and passive voice exercise

Complete the following sentences using appropriate active or passive verb forms. Choose your answers from the given options.

1. The problem ... to the children. (explained / was explained)
2. Those pyramids ... around 400 AD. (built / were built)
3. All the troubles ... by your mother. (caused / were caused)
4. The visitors ... a collection of old manuscripts. (showed / were shown)
5. I ... him ten thousand pounds last year. (lent / was lent)
6. She ... of spiders. (frightened / is frightened)
7. I ... by his attitude. (shocked / was shocked)

Keys:

1. The problem **was explained** to the children.
2. Those pyramids **were built** around 400 AD.
3. All the troubles **were caused** by your mother.
4. The visitors **were shown** a collection of old manuscripts.
5. I **lent** him ten thousand pounds last year.
6. She **is frightened** of spiders.
7. I **was shocked** by his attitude.

11. Модальні дієслова та їх еквіваленти. Модальні дієслова з префектним інфінітивом

Modal verbs exercise

Complete the following sentences using appropriate modal verb. Choose your answers from the given options.

1. ... you speak any foreign languages?
a) May;
b) Can;
c) Have.

2. Liz ... get tired of her job. It is so boring.
a) has to;
b) must;
c) should.
3. Where's Nick? He be in his office.
a) might;
b) mustn't;
c) is to.
4. Take an umbrella. It ... rain later.
a) has to;
b) need;
c) might.
5. Jack ... go to hospital yesterday.
a) must;
b) had to;
c) need.
6. You look tired. You ... go to bed.
a) should;
b) ought;
c) are to.
7. You do it. I've already done it.
a) must not;
b) need not;
c) ought not.
8. ... we stay or leave?
a) Will;
b) Would;
c) Shall.
9. Jane was so tired. She have worked days and nights.
a) should;
b) must;
c) need.

Keys:

1 b); 2 b); 3 a); 4 c); 5 b); 6 a); 7 b); 8 b); 9 b).

12. Інфінітив, його форми (Active or Passiv Indefinite, Perfect Infinitive) та функції. Конструкції з інфінітивом (Complex Object, Complex Subject)

Active and Passive infinitives Exercise

Complete the following sentences using appropriate Active or Passive Infinitive. Choose your answers from the given options.

1. I want _____.
a) to be chosen;
b) to have being chosen.

2. It's difficult _____.
a) to admit that;
b) to be admitted that.

3. It's time _____.
a) to be gotten out of here;
b) to get out of here.

4. He's proud _____.
a) to have being awarded the top prize;
b) to have been awarded the top prize.

5. It felt great _____.
a) to have done that;
b) to have been done that.

6. We needed _____!
a) to have been told about that sooner;
b) to tell about that sooner.

7. It wasn't easy _____.
a) to have been done that;
b) to have done that.

8. We had hoped _____.
a) to been done sooner;
b) to be done sooner.

9. I don't like _____.
a) to be told what to do;
b) to been told what to do.

10. When do you plan _____?
a) to have been done;
b) to be done.

Keys:

1 a); 2 a); 3 b); 4 b); 5 a); 6 a); 7 b); 8 b); 9 a); 10 b).

13. Форми та функції Infinitive та Gerund

Put the verb into either the gerund (-ing) or the infinitive (with 'to')

- 1) I don't fancy (go) out tonight.
- 2) She avoided (tell) him about her plans.
- 3) I would like (come) to the party with you.
- 4) He enjoys (have) a bath in the evening.
- 5) She kept (talk) during the film.
- 6) I am learning (speak) English.
- 7) Do you mind (give) me a hand?
- 8) She helped me (carry) my suitcases.
- 9) I've finished (cook) – come and eat!
- 10) He decided (study) biology.
- 11) I dislike (wait).
- 12) He asked (come) with us.

Keys:

- 1) going;
- 2) telling;
- 3) to come;
- 4) having;
- 5) talking;
- 6) to speak;
- 7) going;
- 8) to carry;
- 9) cooking;
- 10) to study;
- 11) waiting;
- 12) to come.

14. Неозначено особові та безособові речення

Personal and Impersonal Constructions Exercise

Finish the sentences using personal and impersonal passive constructions. Fill in all the gaps.

1. It is said that this orchestra is the best in the world
This orchestra ...
2. It is believed that the thieves have left the country.
The thieves ...
3. He is known to be making a lot of money.
It ...
4. It is expected that they will arrive in time for dinner
They ...
5. She is said to know a lot about gardening.
It ...
6. It is thought that he will be attending the meeting.
He ...
7. It is believed that we are able to win the competition.
We ...
8. The company is thought to be making a big profit.
It ...
9. It is reported that the government has reached a decision
The government ...
10. It is said that they were responsible for the damage.
They...

Keys:

1. This orchestra **is said to be the best in the world.**
2. The thieves **are believed to have left the country.**
3. **It is known that he is making a lot of money.**
4. **They are expected to arrive in time for dinner.**
5. **It is said that she knows a lot about gardening.**
6. **He is thought to be attending the meeting.**
7. **We are believed to be able to win the competition.**
8. **It is thought that the company is making a big profit.**
9. **The government is reported to have reached a decision.**
10. **They are said to have been responsible for the damage.**

15. Умовні речення

Conditional sentences exercise

Complete the following sentences.

1. If we there, we would never have found what was happening.

- a) didn't go;
- b) hadn't gone;
- c) haven't gone;
- d) weren't.

2. If he should be late, we to go without him.

- a) will have;
- b) would have;
- c) would have had;
- d) had.

3. If you him, tell him that he owes me a letter.

- a) see;
- b) should see;
- c) had seen;
- d) Either 'see' or 'should see'.

4. If the weather stays good, we a game of tennis tomorrow.

- a) would play;
- b) will play;
- c) would have played;
- d) will be playing.

5. If we had a map, we able to get out of here.

- a) shall be;
- b) should be;
- c) should have been;
- d) would have been.

6. I would get up earlier, if there a good reason to.

- a) have been;
- b) was;
- c) is;
- d) had been.

Keys:

- 1) hadn't gone;
- 2) will have;
- 3) Either 'see' or 'should see';
- 4) will play;
- 5) should be;
- 6) was.

16. Узгодження часів

Sequence of tenses exercise

Choose the most appropriate answer.

1. I knew that she ... Madrid before, so I asked her to recommend a good hotel.

- a) has visited;
- b) has been visiting;
- c) visited;
- d) had visited.

2. She promised to help me if I ... the answer myself.

- a) haven't found;
- b) didn't find;
- c) won't find;
- d) wouldn't find.

3. He said that they ... each other for many years.

- a) know;
- b) have known;
- c) knew;
- d) had known.

4. I saw that she ... to hold back her tears.

- a) tries;
- b) is trying;
- c) has been trying;
- d) was trying.

5. He knew that she ... as her eyes were red.
a) is crying;
b) has been crying;
c) was crying;
d) had been crying.
6. I asked her whether she ... there with me, but she said no.
a) goes;
b) is going;
c) will go;
d) would go.
7. She said that the robber ... her when she was opening the door to her apartment.
a) attacked;
b) has attacked;
c) was attacking;
d) had attacked.
8. I wanted to see her but I didn't know if she ... in town.
a) is;
b) was;
c) were;
d) had been.
9. He told me that he would visit them when he ... from Spain.
a) has returned;
b) returned;
c) will return;
d) would return.
10. My younger daughter learned in class yesterday that the Earth ... around the Sun.
a) revolves;
b) is revolving;
c) revolved;
d) was revolving.

Keys:

1 d); 2 b); 3 d); 4 d); 5 d); 6 d); 7 a); 8 b); 9 b); 10 a).

III. Рекомендації до написання есе

Есе – це невеличкий твір на довільну тему, обсягом 1–2 сторінки (120–180 слів). Тема есе може бути будь-якою, але головне, щоб у ньому були викладені думки саме студента. Тобто есе – це розмірковування на будь-яку тему, вибір якої залежить від студента або ж від викладача.

Есе з англійської мови – важлива складова багатьох іспитів, перевірок та контрольних як у школі, так і в університеті. Написання есе є обов'язковою умовою вступу до закордонного вишу, складання міжнародного іспиту або прийняття на роботу. Тому треба вміти правильно писати есе, якщо ви хочете отримати найвищий бал.

По-перше, слід орієнтуватися на кількість слів у завданні з написання есе, оскільки учасник має поміркувати на визначену тему та виразити власну точку зору.

Враховуючи невеликий відрізок часу, відведений для написання есе, слід орієнтуватися на таку структуру роботи:

- заголовок (назва має відображати зміст твору);
- вступ (2–4 коротких речення, що визначають тему есе);
- основна частина (2–3 абзаци, в яких ви розкриваєте тему, наводячи приклади і надаючи аргументи);
- висновок (2–4 речення, в яких ви підбиваєте підсумок усьому, про що йшла мова у творі, висловлюєте власну думку з певного питання).

Кожний з абзацив основної частини починається зі вступного речення (Topic Sentence). Це вступ до абзацу. Наступні речення розвивають та ілюструють думку, яку ви висловили у першому реченні.

Вірджинія Еванс (“Successful Writing») виділяє такі види есе:

1. «За і проти» (For and against essays). Вид есе, який змушує людину подивитися на об'єкт з двох боків. Немає нічого абсолютно ідеального або абсолютно поганого. Тому потрібно вміти знаходити як погані, так і хороші сторони в будь-якому питанні.

2. Думка (Opinion Essay). У цьому есе потрібно висловити свою думку з приводу конкретного питання. Проблема в тому, що при написанні цього виду есе важливо вміти знаходити різні підходи до проблеми, дивитися на неї під різними кутами. У цьому есе не можна строго відстоювати свою позицію.

3. Пропозиція шляхів вирішення проблеми (Suggesting solutions to problem). Основними проблемами завжди виступають глобальні негативні явища в навколишньому середовищі та сус-

пільстві. Розглянувши комплексно певне питання, учень повинен запропонувати його вирішення.

Нижче наведено алгоритм написання есе:

1. Добре обміркуйте питання, яке потрібно висвітлити в есе, окресліть найбільш істотні моменти.

2. Визначте, як ви ставитеся до цього питання (з цього сформууйте вступ).

3. Виділіть факти, які якнайкраще визначають поставлену перед вами проблему.

4. Підтвердіть факти конкретними аргументами.

5. Кожен факт аргументуйте в окремому абзаці, щоб структурувати текст.

Для того щоб легко і якісно написати есе, ми підготували кілька рекомендацій. Дотримуючись їх, можна навчитися добре писати твори англійською мовою:

1. Теми есе з англійської мови дуже різноманітні, тому розвивайте свої знання методом читання книг та енциклопедій.

2. Вчіться розуміти англійську граматику і намагайтеся запам'ятовувати якомога більше лексики. Неправильна структура речення і низький словниковий запас видно відразу, і це говорить про те, що ви не знаєте мови.

3. Завжди тримайте при собі чернетку, правда, потрібно вміти використовувати її розумно. Не намагайтеся спочатку написати там все есе, а потім переписати на чистовик. Навпаки, накидайте в чернетці план написання, найбільш важливі факти і аргументи до нього.

4. Не забувайте, що структура есе відіграє дуже важливу роль. Неструктурований текст виглядає непривабливо, а головне – збиває з думки і не дає розкласти інформацію по полицях.

5. Стиль цього жанру є формальним, але якщо вам важко писати офіційною мовою, то можете обрати напівформальний, але в жодному разі не використовуйте сленгові форми комунікації.

6. Лаконічність – не завжди погана якість, в есе дуже важливо вміти вибирати головну інформацію і робити текст максимально інформативним і якомога менш громіздким.

7. Завжди враховуйте, що потрібно не тільки написати текст, але і перевірити його. Прорахуйте оптимальну кількість часу, який вам знадобиться для твору, з урахуванням перечитування.

8. Будь-який факт, який ви висвітлюєте, повинен бути аргументований і логічно обґрунтований.

9. Вчіться правильно викладати свої думки. Ніколи не наводьте ті факти, про які ви нічого не знаєте чи знаєте дуже мало. Будьте впевнені в правильності написаних вами слів.

10. Вивчіть слова-зв'язки, які служать для поєднання частин тексту і плавного переходу між ним. Пам'ятайте, що в есе з англійської мови кліше – часте явище (We cannot ignore the fact that..., One must admit that..., In addition to..., According to some experts...).

11. Будьте м'якими при висловлюванні своїх переконань. Оскільки есе показує суб'єктивне сприйняття запропонованої проблеми, ніколи не підкреслюйте свою повну правоту, адже в інших людей є своя думка з цього приводу, і вона може не збігатися з вашою. Також уникайте слизьких тем, серед яких політика, релігія тощо.

Написання есе з англійської мови не обходиться без недоліків, і цей факт дуже важливо враховувати, адже хто попереджений, той озброєний.

Уважно вивчіть наведений нижче список помилок, що найбільш часто зустрічаються, і зробіть для себе висновки: подивіться, яких промахів з перелічених ви не робите, а над чим треба працювати. Так ви зможете дізнатися свої слабкі місця і спробувати їх виправити. Найбільш поширеними помилками вважаються:

– Нудний початок есе. Дуже важливо вже з перших рядків зацікавити перевіряючого, показати, що він читає ваше есе не тому, що йому просто потрібно його оцінити, а тому, що він знайде корисну для себе інформацію.

– Не перевірена вами робота. Тільки вичитавши повторно свій текст, ви зможете знайти в ньому огріхи і відсутні елементи. Коли людина перечитує написане, вона сприймає його цілісно. Не забувайте відводити час на перевірку есе.

– Твір будується на необґрунтованих фактах. Краще зробити менше, але якісніше. Обирайте тільки ті факти, які зможете грамотно обґрунтувати.

– Питання розкрито не повністю. Теми есе з англійської мови різноманітні: («Тварини в зоопарку. Як ви до цього ставитесь», «Клонування. За і проти», «Комп'ютерні ігри. За і проти») тощо. Ви маєте повністю розкрити питання і аргументовано довести свою позицію.

– Ви намагаєтесь бути тим, ким не є. Завжди пишіть твори від чистого серця і говоріть тільки те, що думаєте. Тільки тоді вас будуть сприймати як особистість.

Есе має бути цікавим, емоційним та яскравим. Стандартні фрази і звороти допоможуть вам вибудувати логічну чітку структуру есе та спростити процес написання.

Тому краще знати кілька фраз, які можна використовувати на початку своєї письмової роботи.

Банк слів та виразів для використання в есе:

- Many people think ... but others do not agree.
- Let us consider what the advantages and disadvantages of ... are.
- Let's consider some pros and cons of it.
- Let us start by considering pros and cons of it.

Варто також вивчити слова-зв'язки і словосполучення, які допоможуть викласти ваші думки логічно і послідовно:

Слова-зв'язки	Переклад
To begin with, ... Firstly, ... / Secondly, ... / Finally, ...	Ми почнемо з того, що По-перше, ... / По-друге, ... / Нарешті, ...
One argument in support of ...	Одним з аргументів на підтримку цього є...
The first thing that needs to be said is ...	В першу чергу, необхідно сказати, що ...
It is true that ... / clear that ... / noticeable that ...	Дійсно так, що ... / Ясно, що ... / Варто відмітити, що ...
Another good thing about ... is that ... The second reason for ... It is undeniable that ...	Також позитивний момент ... заключається в ... Друга причина ... Не можна заперечувати того, що...
For the great majority of people ...	Для більшості людей
A number of key issues arise from the statement. For instance,	Це твердження торкається ряду ключових питань. Наприклад, ...
One of the most striking features of this problem is ... First of all, let us try to understand ...	Один з позитивних аспектів цієї проблеми ... Перш за все, спробуємо зрозуміти ...
The public in general tend to believe that ...	Громадськість схильна думати, що ...
What is more, ... Besides, ... because it is ... Doubtless, ... One cannot deny that ... It is (very) clear from these observations that ... On the other hand, we can observe that The other side of the coin is, however, that ...	Більш того, ... Крім того, ... тому що ... Безперечно, ... неможна заперечувати того, що. З цих спостережень (абсолютно) зрозуміло, що ... З іншого боку, ми можемо спостерігати, що ... Однак, з іншого боку, ...

Аргументація та висновки

Якщо ви хочете підтвердити свою думку словами авторитетної людини або послатися на когось, ви також можете використовувати стандартні фрази і звороти:

- experts... – експерти ...
- believe that ... – вважають, що ...
- say that ... – говорять, що ...
- suggest that ... – пропонують, що ...
- are convinced that ... – впевнені, що ...
- point out that ... – відзначають, що ...
- emphasize that ... – підкреслюють, що ...
- according to some experts... – на думку деяких експертів ...

Існує також певний набір фраз, завдяки яким ви зможете зробити висновки.

– From these facts, one may conclude that ... – На підставі викладених фактів, ми можемо зробити висновок про те, що...

– Which seems to confirm the idea that ... – Це, як бачимо, підтверджує нашу думку про те, що ...

– Thus ... / Therefore ... – Тому ... / Таким чином...

– The most common argument against this is that ... – Найпоширеніший аргумент проти цього є те, що...

– In conclusion, I can say that although ... – Завершуючи, я можу сказати, що ...

– To draw the conclusion, one can say that ... – Підбиваючи підсумки, можна сказати, що ...

Зразок написання есе «За і проти» (For and against):

Завдання

In western countries after secondary school, students very often do not continue immediately with their studies, but they take a one year break, called a 'gap year', when they travel or do voluntary work. Write for and against essay.

Вступ до теми

In today's world of fierce competition, it is important for young people to get well-prepared for the challenges of the future. Thus the institution of gap year can be regarded as a step in the right direction though it is also not without its problems.

У сьогоденному світі жорсткої конкуренції для молодих людей важливо бути добре підготовленими до викликів майбутнього. Таким

чином, перерву в навчанні на рік можна вважати кроком у правильному напрямі, хоча також не без проблем.

Аргументи «за»

In its favour, the gap year seems to be useful psychologically as it helps young people understand their needs and interest better before they actually commit themselves to any particular career path. Besides, the gap year has educational advantages because it offers a lot of opportunities to learn about the world and one's own place in it. For all these reasons, the gap year can be regarded as a positive social institution.

На користь цього, свідчить факт, що рік перерви уявляється корисним з психологічної точки зору, тому що він допомагає молодим людям зрозуміти їхні потреби та інтереси краще, перш ніж вони насправді присвятять себе кар'єрі. Крім того, рік перерви має освітні переваги, оскільки він пропонує багато можливостей для того, щоб дізнатися про світ та своє місце в ньому. З усіх цих причин, рік перерви можна розглядати як позитивний соціальний досвід.

Аргументи «проти»

However, as critics are quick to point out, the gap year can in fact be harmful as it interrupts with the rhythm of learning and often makes it difficult for students to return to their studies. Apart from that, unfortunately not every young person can afford to travel around the world and many of them end up sitting around at home, which can be very demotivating.

Однак, як зазначають критики, рік перерви порушує ритм навчання і часто робить важким для студентів повернення до навчання. Крім цього, на жаль, не кожна молода людина може дозволити собі подорожувати світом, і багато хто, зрештою, сидить вдома, що є дуже потужним демотиватором.

Висновок

All in all, the gap year may arouse mixed feelings, but still thousands of people every year take a year off. One can only hope they will use it fruitfully, minimizing the dangers and taking full advantage of its benefits.

У цілому, рік перерви в навчанні може викликати змішанні почуття, але все ж таки тисячі студентів щороку беруть академічну відпустку. Залишається тільки сподіватися, що вони будуть використовувати її плідно, зводячи до мінімуму небезпеки та використовуючи повною мірою всі переваги.

IV. Рекомендації до виконання завдань з читання

Завдання з читання перевіряють вміння використовувати навички читання англійською мовою. Щоб показати найкращий результат, треба чітко уявляти, які саме навички перевіряються і як правильно їх використовувати.

Завдання олімпіади з англійської мови мають перевіряти такі навички читання:

- розуміння основного змісту автентичного тексту;
- знаходження спеціальної або необхідної інформації в автентичних текстах різнопланового характеру;
- повне розуміння змісту автентичного тексту, якщо значення незнайомих слів розкривається на основі лінгвістичного та контекстуального здогаду;
- розуміння структури тексту, розпізнавання зв'язків між частинами тексту;
- вміння розрізняти значення окремих лексичних одиниць залежно від контексту;
- правильне використання граматичних форм частин мови та частин мови відповідно до контексту.

Типи завдань та рекомендації щодо їх виконання

1. Завдання на встановлення відповідності на основі загального розуміння прочитаного належить до категорії легких. Воно містить п'ять коротких текстів / абзаців одного тексту (40-50 слів), об'єднаних спільною темою, та вісім заголовків / запитань до них, три з яких є зайвими. Кожен текст репрезентує окрему ідею. Для виконання завдання (підбору заголовку або співвіднесення запитання з текстом, у якому міститься відповідь на нього), необхідно зрозуміти основну ідею кожного тексту.

Для успішного виконання завдання дотримуйтеся послідовності виконання:

- ознайомтесь із загальним заголовком;
- прогляньте тексти, встановіть їх тематику;
- ознайомтесь із пропонованими заголовками (запитаннями);
- поверніться до текстів, уважно прочитайте кожний; намагайтеся знайти ключовий мовний вираз (слово, групу слів), який розкриває основну ідею тексту;

- співвіднесіть кожний заголовок (запитання) з відповідним текстом;
- відкиньте три зайвих заголовки (запитання).

2. Завдання на повне розуміння прочитаного з вибором однієї правильної відповіді (multiplechoice) містить текст (до 400 слів) та п'ять запитань, на які необхідно відповісти (тверджень, які необхідно закінчити). До кожного запитання (твердження) пропонується чотири варіанти відповіді, з яких лише один є правильним.

Завдання перевіряє повне розуміння змісту автентичного тексту із встановленням значення незнайомих слів на основі лінгвістичної та контекстуальної здогадки. Ця форма тестування містить завдання легкого та середнього рівнів складності.

Запитання (твердження) до тексту можуть бути спрямовані на:

- знаходження конкретної інформації, що базується на фактах, викладених у тексті;
- з'ясування фактів, що суперечать інформації, наведеній у тексті;
- формування висновків на основі інформації з тексту;
- уточнення значення лексичної одиниці на основі контексту;
- встановлення основної ідеї тексту.

3. Завдання на встановлення відповідності на основі вибіркового розуміння прочитаного містить шість коротких текстів (40-50 слів) і вісім запитань, які передбачають знаходження у текстах конкретної інформації. Два запитання є зайвими.

Для успішного виконання завдання дотримуйтеся таких рекомендацій:

- прогляньте тексти, встановіть їх тематику;
- ознайомтесь із запитаннями до текстів;
- поверніться до текстів, ще раз прогляньте їх і знайдіть інформацію, про яку запитується; намагайтесь встановити ключовий мовний вираз (слово, групу слів або речення), яке містить потрібну інформацію;
- співвіднесіть кожне запитання з текстом, що містить відповідь на нього;
- відкиньте два зайвих запитання.

4. Завдання на розуміння структури тексту, розпізнавання зв'язків між частинами тексту на основі детального розуміння прочитаного містить текст (200-300 слів), у якому пропущено 6 фрагментів речень, та вісім варіантів відповідей. Два варіанти відповідей є зайвими.

Для успішного виконання завдання доцільно дотримуватися таких рекомендацій:

- прогляньте весь текст;
- прогляньте всі відповіді;
- поверніться до тексту й установіть, які з варіантів відповідей є його фрагментами. Зверніть увагу на те, чи вписуються ці відповіді за змістом та граматичною формою у структуру незакінчених речень тексту.

Розуміння основної інформації

Для виконання завдань на розуміння основної інформації вам потрібні навички читання-перегляду англійською мовою (skimming). Читання-перегляд – це дуже швидке вибіркове читання найважливіших частин тексту з метою:

- визначити, як організований текст, на які частини та абзаци він поділений;
- скласти загальне уявлення про зміст тексту.

Організація тексту допоможе зрозуміти, які частини тексту важливі.

Для того, щоб мати уявлення про основний зміст і структуру тексту, потрібно насамперед прочитати назву та підзаголовок, вступ, перше і останнє речення кожного абзацу та висновок.

Після того, як ви зорієнтуєтесь в тексті, можете починати виконувати завдання.

Як виконувати завдання на встановлення відповідності між заголовком / узагальнюючим запитанням та частинами тексту:

- Уважно прочитайте завдання-інструкцію.
- Уважно прочитайте варіанти відповідей і підкресліть у кожному з них ключові слова.
- Прогляньте наведені тексти / частини тексту і знайдіть, де саме в них йдеться про предмет запитання.
- Як тільки ви знайшли потрібний текст. Уважно прочитайте його і підкресліть слова, які відповідатимуть варіанту, наведеному в завданні.
- Пам'ятайте, що зазвичай слова у відповіді не будуть повторювати слова з тексту, тому шукайте синоніми, схожі та перефразовані вирази.

– Якщо у завданні потрібно знайти заголовок чи узагальнююче запитання, то швидко прочитайте текст або абзац. Знайдіть речення, у якому висловлено тему, і коротко сформулюйте його зміст своїми

словами; потім прогляньте список заголовків/запитань і знайдіть правильну відповідь. Переконайтеся, що заголовок чи запитання узагальнюють весь текст або абзац, а не його частину.

– Якщо завдання потребує знайти заголовок для всього тексту, то швидко прочитайте весь текст, підкреслюючи головні ідеї. А потім сформулюйте свій заголовок, після цього шукайте варіант відповіді у списку.

Приклад

Read the text below. Match choices (A-H) to (1-5). There are three choices you do not need to use. Write your answers on the separate answer sheet.
Against school dress codes.

If you are against school dress code, you are not the only one. Many students hate the restrictions administrators place on them every year. Learn ways you can deal with these clothing attire guidelines in this article.

You may not care why school officials created some of the dress codes, but understanding why they exist may help you feel a little better about them. One of the biggest reasons for these guidelines on clothing attire is to make sure everyone comes to school dressed appropriately as to not offend other students. If there were no rules, some students would wear t-shirts with controversial messages or not wear much clothing at all. Keeping students focused on their classes, rather than what the person next to them is wearing, is one of the biggest reasons for dress codes.

1 _____

Unfortunately, the fight against dress codes is difficult. Many times it can be hard to sway administrators to make changes to their policy. However, you can try some things that could help you gain some leeway as far as your clothing goes.

2 _____

Become familiar with all of the rules. You may find some of them are outdated and could use an update. This will also help your case when you start talking to administrators.

3

Set up meeting with your principal to discuss exactly what you believe is unfair about the policy. Ask him or her for suggestions on how you can have certain guidelines changed.

4

If other students agree with you, enlist their help in your campaign in having the policy changed. Write a short introduction about what changes you would like to see on a piece of paper and then have other students sign it.

5

If there are board meeting you can attend, make a point to go with parents. Making yourself known by people that create the rules will help you gain some advantages.

- A. Understand school dress codes.
- B. Become involved.
- C. Read policy.
- D. Start a petition.
- E. Update the rules.
- F. Have a crack at it.
- G. Start picketing.
- H. Communicate with administrators.

Пояснення до прикладу

У цьому завданні необхідно підібрати заголовки до окремих частин тексту зі списку запропонованих варіантів. Таке завдання перевіряє загальне розуміння прочитаного.

Рекомендації щодо виконання:

– Швидко прочитайте весь текст, підкреслюючи ключові слова, які виражають головні ідеї, сформулюйте свої назви, після чого шукайте варіант відповіді у списку.

– Прочитайте варіанти відповіді та підкресліть у кожному з них ключові слова.

– Прогляньте наведені абзаци і знайдіть, у якому йдеться про тему, що підсумована в кожному з варіантів заголовків. Тільки-но ви знайшли потрібний текст, прочитайте його уважно і підкресліть слова, які відповідають ключовим словам варіантів відповідей. Переконайтеся, що обраний заголовок узагальнює весь абзац. А не його частину.

– Текст абзацу з першим завданням має такі ключові слова: «fight», «difficult», «hard» з одного боку, а після маркера протиставлення «However» – «you can try». Цей логічний ланцюжок веде до варіанта F «Have a crack at it»: зміст і абзацу, і відповіді означає «це не легко, але спробуй».

– Друга частина тексту містить такі ключові слова: «Become familiar», «rules». Пам'ятайте, що зазвичай слова у відповіді не будуть повторювати слова з тексту. Тому нехай вас не вводять в оману слова з тексту «update», «administrators» – вони помилково приведуть до версії E «update the rules» або «communicate with administrators». Це відповіді неправильні, оскільки не відображають головну ідею цієї частини: «ознайомитися з усіма правилами». Найточніше серед варіантів цю ідею висловлено у C «Read the Policy».

– Головна думка третьої частини сформульована в словах «meting», «suggestion», «discuss», «ask». Усі вони пов'язані з процесом спілкування, а слово «principal» вказує, з ким саме треба спілкуватися. Тому логічною є відповідь H «Communicate with administrators».

– У четвертій частині ключовими словами є «other students», «campaign», «rare», «sign», пов'язані з масовою суспільною діяльністю та оформленням заяви, тому правильною відповіддю є D «start a petition».

– В останньому абзаці головна думка висловлена у таких ключових словах: «meetings», «attend», «go», «known», «gain». Усі вони пов'язані з певною активністю та діяльністю, тому правильною відповіддю є В «Become involved».

– Нарешті, потрібно переконатися, що ті варіанти, які залишилися, точно неправильні. Так, відповідь А «Understand school dress codes» підсумовує третій абзац тексту, який за умовами цього тексту взагалі не потребує заголовка. Варіант Е «Update the rules» неправильний, оскільки текст дає поради учням, а модернізація шкільних правил не належить до їхньої компетенції. Відповідь G «Start picketing» також помилкова, тому що жодна частина тексту не закликає учнів пікетувати школу.

Пошук інформації в тексті

Пошук конкретної інформації передбачає «сканування» тексту (scanning), тобто швидкий перегляд тексту для пошуку спеціальної інформації. «Скануючи», ви шукаєте конкретні дані, наприклад імена, географічні назви, дати, конкретні вислови тощо.

У житті ми скануємо такі тексти, як телефонний довідник, різні списки. Програму телебачення тощо.

Найкращі помічники у пошуковому читанні – ключові слова та фрази, про які вже йшлося.

Як виконувати завдання на пошук специфічної інформації (встановлення відповідності між твердженням і частинами тексту):

– Уважно прочитайте завдання-інструкцію.

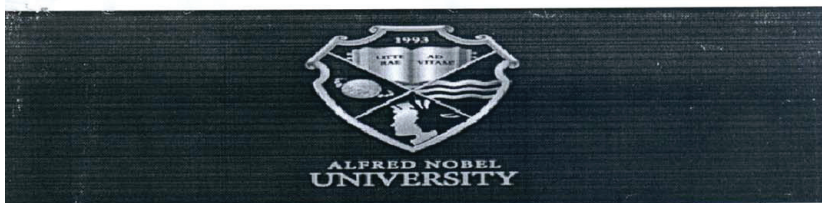
– Прогляньте варіанти відповідей один за одним, щоб з'ясувати їх тему, та підкреслите у них ключові слова.

– Швидко прогляньте текст і знайдіть ті абзаци, що стосуються теми відповіді. Зазвичай вона сформульована в тематичному реченні, яке є в першому абзаці. Прогляньте решту абзацу, щоб напевно визначити його тему.

– Знайдіть у визначеній вами частині тексту інформацію, яка міститься у варіанті відповіді. Пам'ятайте, що зазвичай слова у відповіді не будуть повторювати слова з тексту, тому шукайте синоніми, схожі та перефразовані вирази.

V. Вразок тесту

Тест взято з буклету Virginia Evans, Jenny Dooley «Enterprise 4 Intermediate».

VOCABULARY

A. Choose the correct item.

I'll never forget the first time I met Mark. I was at a party, feeling a bit bored, when my eyes fell on this tall e.g. ...A... young man in his mid-twenties.

He had red **1)** hair and was really good looking. He was smartly dressed in a casual white cotton shirt and grey **2)** trousers. What really attracted me though, was his warm **3)** smile. Of course most people believe that his most stunning feature is his **4)** green eyes. We started chatting and took to each other immediately.

Mark is a kind and **5)** person who will always listen to you and offer help. He's also very intelligent and **6)** enough for his age. Mark is really **7)** as he can come up with new ideas all the time. That's why he's very good at his job, although he's not really obsessed with his **8)**

Mark likes reading and travelling. As he's very **9)** and loves meeting new people, he's got friends all over the world.

Over the years, I've shared many good times with Mark. He's one of the most **10)** people I've ever met, as well as one of my best and most trusted friends.

e.g	A well-built	B wrinkled	C medium-height	D permed
1	A slanting	B freckled	C pale	D shoulder-length
2	A long-sleeved	B loose-fitting	C low-heeled	D sling-back
3	A sensible	B careful	C friendly	D fair
4	A almond-shaped	B curly	C curved	D oval
5	A understanding	B muscular	C crooked	D skinny
6	A middle-aged	B bossy	C mature	D shy
7	A polite	B brave	C patient	D creative
8	A practice	B career	C position	D professional
9	A sociable	B fit	C persuasive	D accurate
10	A cheerful	B rude	C spoilt	D calm

(Marks: $\frac{\quad}{10 \times 1}$)

B. Replace the word in bold with a synonym. Choose from the words in the box below.

explore	lively	metropolis	claims to be	experience	revealed
---------	--------	-----------------------	--------------	------------	----------

I'll never forget the impression New York made on me the first time I saw it. Of course I knew all about the famous e.g. **large capital city** from the cinema and the books I'd read; or so I thought! Whoever **11) says he is** an expert on New York City and has seen everything there is to see in this amazingly **12) interesting and exciting** place, cannot be telling the truth. I couldn't wait to **13) look around** all the fantastic places and historical sites I'd heard and read so much about. But, above all, I wanted to **14) become familiar with** its unique atmosphere and energy and to have the secrets of New York **15) exposed** to me.

metropolis

(Marks: $\frac{2.5}{5 \times 0.5}$) 5

C. Circle the correct item.

- e.g. George Kay works on TV as a(n) **publisher/editor/news reader/journalist**. His job is to present news stories.
- 16 Jane's thinking of going on a three-day **flight/trip/voyage/tour** to London to see her friends.
- 17 Our teacher gave us a **leaflet/prospectus/brochure/handout** to help us prepare for the exam.
- 18 She's on holiday in a small village on the south **coast/bank/shore/seaside** of France.
- 19 We bought tickets for a(n) **excursion/expedition/travel/sightseeing** to Inskip caves.
- 20 I don't take **astrologers/astronomers/weather presenters/meteorologists** seriously. How can you make predictions about the future by studying the positions of stars and planets?

(Marks: $\frac{2.5}{5 \times 0.5}$)

D. Choose the correct item.

- e.g. Try not to worry ...B... it any more. Everything will be fine.
A of B about C for D by
- 21 London's well-known for its pop culture and visual among many other things.
A arts B clubs C fashion D music
- 22 This is a very club; we can't enter unless we're members.
A exclusive B fabulous C unique D luxurious
- 23 Steve prefers socialising staying home watching TV.
A from B than C instead D to
- 24 Chris usually her long black hair loose.
A wears B puts C gets D takes
- 25 Please, don't give my secret.
A up B in C away D off
- 26 He the impression of being very confident and reliable.
A shows B has C gives D brings
- 27 I cannot believe she left her at the company to travel around the world.
A profession B post C vacancy D CV
- 28 Oh, no! I've just hot chocolate on Mum's favourite tablecloth.
A spilled B poured C sampled D spit
- 29 I don't mind being a plane; I'm used to it as my job involves a lot of travelling.
A on B by C at D with
- 30 I'm sure he'll be very successful. He has a real champion's
A mentality C support
B confidence D profession

(Marks: $\frac{5}{10 \times 0.5}$)

GRAMMAR

E. Complete each sentence with two to five words including the words in bold.

- e.g. Anne started painting her room at nine o'clock and she is still painting.
has Anne **has been painting her room** since nine o'clock.
- 31 It was very kind of Ted to lend me his book.
which Ted lent very kind of him.
- 32 The woman waiting at the bus stop is my aunt.
who The woman at the bus stop is my aunt.
- 33 The diamond ring cost a lot, she couldn't buy it.
expensive The diamond ring was buy.
- 34 There is too little coffee for the six of us. Let's make some more.
not There is for the six of us. Let's make some more.

- 35 Are you sure this is the house where they lived?
which Are you sure this is the house lived?
- 36 He's rather young so he can't have the experience needed.
old He's the experience needed.
- 37 The last time I went to York was a year ago.
been I for a year.

(Marks: $\frac{7}{7 \times 1}$)

F. Write the unnecessary words on the lines provided, or put a tick (✓) if the sentence is correct.

e.g. She entered into the room and turned on the lights.	into	40 She is always complaining about everything. I can't stand it.	
38 Angie is used to go to Spain every summer when she was young.		41 Nobody started eating until all the guests had still arrived.	
39 Jerry had been studying in Milan for three years before I met him.			

(Marks: $\frac{2}{4 \times 0.5}$)

G. Choose the correct item.

- e.g. The plane ...A... off at seven o'clock, so we must be on time.
 A takes B is taking C took D has taken
- 42 We you should tell her truth.
 A was thinking B are thinking C have thought D think
- 43 Ann is my best friend! We each other for years.
 A know B knew C knows D have known
- 44 Nicky to San Francisco when the accident happened.
 A flies B has flown C was flying D has been flying
- 45 Tim in a café at present, but he has already applied for a new job.
 A work B have worked C is working D worked
- 46 I spoke to two people, neither of were Spanish.
 A whom B which C who D where
- 47 We some friends for dinner tonight. Would you like to join us?
 A saw B are seeing C have seen D see

(Marks: $\frac{3}{6 \times 0.5}$)

H. Fill in the gaps with the correct word derived from the words in bold.

- e.g. I love travelling by car because I can enjoy the **scenery**
- 48 My job is really challenging and involves a lot of
- 49 This 19th century building was constructed as a theatre.
- 50 They were to see us.
- 51 There's no for what you've done.

SCENE
 RESPONSIBLE
 ORIGINAL
 DELIGHT
 JUSTIFY

(Marks: $\frac{2}{4 \times 0.5}$)

READING

1. Read the article about Manchester. For questions 52-57. Choose the correct answer A, B, C or D.

Manchester is the "capital" of the north-west of England. Situated on the east bank of the River Irwell, it is a lively, bustling city with a large student population. Although it was once seen only as a dull, industrialised place, in recent years Manchester has become the "in" place to be. It is well-known for its trendy clubs, its fashion and music not to mention its world famous football team, Manchester United.

There's plenty to see in Manchester and something to suit all tastes. For example, you could have a taste of the Orient in Chinatown, home to Manchester's large Chinese

population. Another place to visit is the historic Eastfield area, which has the first urban heritage park in Britain. Here you can take a canal trip, stroll around the museums and experience the atmosphere of 19th century Manchester.

Football fans need not feel left out; they can always make a trip to the Old Trafford Manchester United Museum which also contains a coffee shop and a souvenir shop.

It's easy to find your way around the city centre and you're never too far away from a tram or a bus, which will take you wherever you want to go. However, many people prefer

walking in a city where there's so much to see, and much of it is off the main travel routes.

But if you get tired with all that walking around, you can refresh yourself at one of the many café bars in the city. There is a wide variety of homely, old-fashioned or even eccentric ones.

Whatever you do, you won't have a dull moment in the place which was recently awarded the title of "most interesting city in Europe". Despite its unpopular industrial image in the past, Manchester is becoming more and more popular as a tourist destination nowadays.

- 52 According to the article, Manchester is
A a small city in the north-west of England.
B only known for its heavy industry.
C interesting only if you like football.
D a very exciting place these days.
- 53 If you're interested in history,
A you can visit the Eastfield area.
B you can go to Chinatown.
C you don't have a big choice in Manchester.
D there are only a few 19th century buildings you can see.
- 54 Moving around the city centre
A is rather confusing and difficult.
B can only be done by walking.
C is very tiring.
D can be done in various ways.
- 55 If you want to have a coffee or a drink in the centre
A there are mainly traditional café bars.
B there's plenty of choice for all tastes.
C there are only extremely modern café bars.
D there are only a few places you can go to.
- 56 What was Manchester like in the past?
A A small dull city.
B An exciting city to visit.
C A city full of factories.
D Tourists' most popular destination
- 57 What does "its" in line 55 refer to?
A Europe
B Manchester
C tourism
D industry

Marks:
Rv1 6

VI. Література

1. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / наук. ред. укр. видання С.Ю. Ніколаєва. – К.: Ленвіт, 2003. – 273 с.
2. <http://end.wikipedia.org>
3. English Grammar [Electronic resource]. – Available at: www.my-englishpages.com/grammar-exercise.php
4. <http://poradumo.pp.ua/cikave/61806-yak-napisati-ese-z-anglyskoyi-movi-plan-struktura-zrazok-ese.html>
5. Учнівські олімпіади та конкурси | Міністерство освіти і науки України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: mon.gov.ua/activity/education/.../napryamok-7.html
6. Redman Stuard. English Vocabulary in Use (Intermediate) / Stuard Redman. – 3rd edition. – Cambridge: Cambridge University Press, 2011. – 262 p.
7. Enterprise 4. Intermediate Test Booklet / Virginia Evans, Jenny Dooley. – Express Publishing, 2007. – 60 p.

Навчальне видання
Кожушко Світлана Павлівна
Кабанова Марина Романівна
Сторожук Світлана Дмитрівна

**ОЛІМПІАДА ЯК КЛЮЧОВА ЛАНКА У СИСТЕМІ НАВЧАННЯ
АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ**

Навчально-методичний посібник
(англійською та українською мовами)

Редактор *М.С. Велес*

Комп'ютерна верстка *А.Ю. Такій*

Підписано до друку 21.08.2017. Формат 60×84/16.
Ум. друк. арк. 2,32. Тираж 100 пр. Зам. № .

ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля».
49000, м. Дніпро, вул. Січеславська Набережна, 18.
Тел. (056) 778-58-66, e-mail: rio@duan.edu.ua
Свідоцтво ДК № 5309 від 20.03.2017 р.

Віддруковано у ТОВ «Роял Принт».
49052, м. Дніпро, вул. В. Ларіонова, 145.
Тел. (056) 794-61-05, 04

Свідоцтво ДК № 4765 від 04.09.2014 р.